

TIRANË 2019

— RAPORT 3 MUJOR —
19 DHJETOR 2018 - 22 MARS 2019

➤ Hyrje

Protesta e dhjetorit 2018 ishte shfaqja më masive e revoltës studentore në historinë e tranzicionit. Kjo protestë arriti që në mungesë të drejtimit apo orientimit nga ndonjë subjekt politik apo shoqëror, t'i paraqesë qartë dhe t'i imponohet qeverisë me 8 kërkesa që lidheshin me reduktimin e tarifave, transparencën e shpenzimeve, përfaqësimin studentor, performancën në mësimdhënie dhe vetingun e titujve akademikë.

Si rezultat i masivitetit, qëndrueshmërisë dhe kërkesave të drejta, studentët iu imponuan qeverisë dhe kryeministrit duke i detyruar të publikojnë **“Paktin për Universitetin”¹**, të shkarkojë nga detyra Ministren e Arsimit, Sportit dhe Rinisë znj. Lindita Nikolla, si dhe të shkarkojë defakto të gjithë përfaqësuesit e Ministrisë në Bordet e Administrimit në universitetet publike në vend. “Paktin për Universitetin”, kjo paketë premtimesh dhe masash u shpall nga kryeministri në 19 Dhjetor 2018 në Universitetin “Ismail Qemali” në Vlorë dhe më pas u konkretizua në **11 VKM dhe 4 Urdhëra të Kryeministrit në 26 dhjetor 2018**, akte të cilat synuan të adresonin një pjesë të 8 kërkesave të formuluar dhe kërkuara nga studentët gjatë protestës.

Qëndresa Qytetare nëpërmjet nismës **“Arsimi në Fokus” me mbështetjen e Qendrës Olof Palme**, ka nisur monitorimin e implementimit të “Paktit për Universitetin” duke përfshirë çdo akt, afat, vendim apo iniciativë të adresuar në këtë dokument politikash.

Qëllimi i këtij monitorimi është nxitja e llogaridhënies dhe transparencës së zbatimit të masave të ndërmarra nga qeveria në kuadër të paktit dhe maksimizimi i përfitimeve ligjore të studentëve nëpërmjet fuqizimit edhe përfshirjes së tyre në këtë proces. Monitorimi synon gjithashtu të ushtrojë presionin e nevojshëm ndaj qeverisë për të implementuar në kohë dhe me cilësi premtimet e bëra në Paktin për Universitetin.

Njëkohësisht kjo nismë synon të ndërgjegjësojë palët e interesuara (studentë, pedagogë, OJF dhe aktivistë të shoqërisë civile), të veprojnë për të përfituar maksimumin nga “Pakti për Universitetin”, për studentët me qëllim final përmirësimin e cilësisë arsimore dhe jetës studentore.

Gjetjet, rekomandimet dhe opinionet e shprehura në këtë monitorim, nuk përfaqësojnë domosdoshmërisht ato të donatorit.

¹<https://www.kryeministria.al/wp-content/uploads/2019/01/PAKTI-P%C3%8BR-UNIVERSITETIN.pdf>

➤ **Përse Monitorim?**

Rëndësia e Monitorimit të “Paktit mbi Universitetin”:

1. Së pari nëpërmjet këtij monitorimi Qëndresa do të vlerësojë ndryshimet, përmirësimet dhe risitë që do të sjellë pakti qeveritar për universitetin në arsimin e lartë në Shqipëri përgjatë vitit 2019, në raport me cilësinë dhe plotësimin e kërkesave reale të studentëve.
2. Pakti për Universitetin është produkt i forcës së një proteste të pastër qytetare të orientuar tek kërkesat e një grupi shoqëror siç janë studentët dhe monitorimi i ecurisë së tij shërben si analizë që qytetarët shqiptarë të kuptojnë se protesta të tilla shërbejnë si precedentë pozitivë nëse premtimet e qeverisë realizohen ose si precedentë negativë nëse faktohet që masat e qeverisë në kuadër të këtij pakti të mos zbatohen dhe të rezultojnë si mekanizma për të shuar protestën (pretendime të grupimeve të ndryshme gjatë protestës).

Kohështrirja

Ekipi i Qëndresës dhe i ekspertëve që do të marrin pjesë në monitorimin vjetor të “Paktit për Universitetin” për periudhën Janar – Dhjetor 2019, do të publikojnë çdo 3 muaj gjetje dhe rekomandime të paraqitura këto në raporte 3 - mujore monitorimi, si dhe një raport final përmbyllës në fund të vitit.

Konkretisht:

Raporti i Parë: Monitorimi i procesit përgjatë periudhës **Janar – Mars 2019**

Raporti i Dytë: Monitorimi i procesit përgjatë periudhës **Prill – Qershor 2019**

Raporti i Tretë: Monitorimi i procesit përgjatë periudhës **Korik – Shtator 2019**

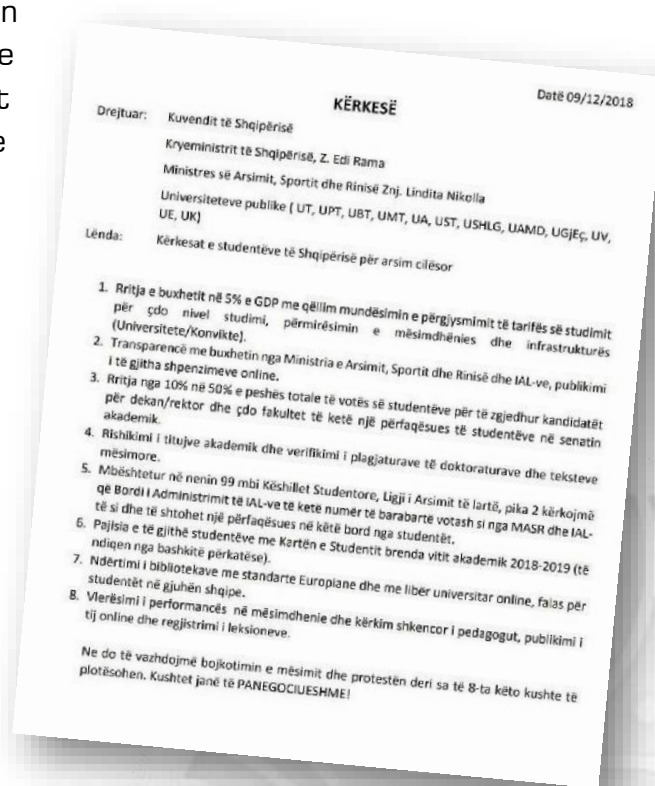
Raporti Final: Janar – Dhjetor 2019

➤ Kërkesat e Studentëve

Protesta e studentëve nisi me kërkesën për shfuqizimin e tarifës së riprovimit në datën 5 Dhjetor 2018, tarifë të cilën qeveria e shfuqizoi vetëm një ditë pas protestës. Ditën e tretë studentët dolën me 8 kërkesa zyrtare drejtuar Kryeministrit dhe MASR, pasi protesta arriti pjesëmarrjen më masive, qeveria pranoi kërkesat dhe në mungesë të dialogut ofroi në 19 dhjetor “Paktin për Universitetin” si përgjigje ndaj tyre.

8 kërkesat e studentëve në Protestën e Dhjetorit:

1. Rritje e buxhetit të arsimit në masën 5% e GDP me qëllim mundësimin e përgjysmimit të tarifës së studimit për çdo nivel studimi, përmirësimin e mësimdhënies dhe infrastrukturës.
2. Transparencë me buxhetin nga MASR dhe IAL-të, publikim i të gjitha shpenzimeve online.
3. Rritje e peshës së votës së studentëve nga 10% në 50% në zgjedhjet për strukturat akademike.
4. Bordi i Administrimit të ketë numër të barabartë anëtarësh nga IAL dhe MASR dhe një përfaqësues në këtë bord të jetë nga studentët.
5. Pajisja e të gjithë studentëve me Kartën e Studentit brenda vitit akademik 2018 – 2019.
6. Rishikimi i titujve akademikë dhe verifikimi i plagjiaturave të doktoraturave dhe teksteve mësimore.
7. Vlerësim i performancës në mësimdhënie dhe kërkimi shkencor, publikimet online dhe regjistrimi i leksioneve.
8. Ndërtimi i bibliotekave me standarte Europiane dhe me libër universitar online falas për studentët në gjuhën shqipe.

➤ Metodologjia e monitorimit

Për të realizuar këtë monitorim është ndjekur metodologjia e grumbullimit të informacionit nga disa burime duke u nisur nga:

- a) Shfletimi i Fletores Zyrtare
- b) Verifikim i publikimeve të akteve të qeverisë
- c) Kronikat mediatike në televizione
- d) Publikimet zyrtare në faqet e internetit dhe rrjetet sociale të Kryeministrit dhe qeverisë.
- e) Institucioneve të përfshira dhe përgjegjëse për implementimin e Paktit për Universitetin i janë dërguar *kërkesa për informacion* për të grumbulluar të dhëna dhe vlerësuar procesin sipas të dhënave të nxjerra nga vetë institucionet.
- f) Janë zhvilluar takime periodike me studentë të 5 universiteteve të cilët kanë plotësuar fishën e raportimit mbi premtimet dhe afatet e “Paktit për Universitetin” të zbatuara në universitete, për të grumbulluar edhe informacion nga studentet si përfitues drejtpërdrejtë.

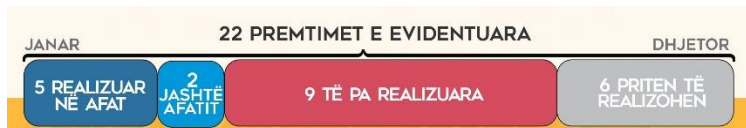
Për të realizuar këtë monitorim janë angazhuar ekspertë të fushës së arsimit dhe Rrjeti i Studentëve “Arsimi në Fokus”, grupim i cili synohet të fuqizohet dhe informohet gjatë implementimit të kësaj nisme.

Është synuar të paraqitet informacion i sintetizuar dhe lehtësisht i kuptueshëm se si qëndron:

- Raporti i kërkesave të studenteve dhe reflektimi i tyre në Paktin për Universitetin”, përkatësisht duke i indeksuar:
 - a) kërkesa të pranuar
 - kërkesa të realizuara në afat
 - kërkesa të realizuara jashtë afatit
 - kërkesa të porealizuara
 - b) kërkesa të refuzuara
 - c) kërkesa të refuzuara por me premtim alternativ
- Raporti i transparencës së institucioneve dhe qeverisë mbi punën e realizuar 3 - mujorin e parë nga shpallja e Paktit, duke vlerësuar komponentin e:
 - Publikimeve zyrtare
 - Komunikimeve publike
 - Përgjigjes së kërkesave për informacion

➤ Gjetjet Kryesore

1. Nga **22 premtimet e evidentuara** në kuadër të “Paktit për Universitetin”, deri tani qeveria ka mbajtur vetëm **5 premtime në afat, 2 jashtë afatit dhe 9 premtime rezultojnë të pambajtura**. Ndërkohë **6 premtime të tjera priten të realizohen** deri në muajin Qershor 2019.

2. Pavarësisht se Kryeministri dhe qeveria në 3 muaj monitorim kanë realizuar **25 komunikime publike në 1049 minuta transmetim të drejtpërdrejtë** për “Paktin për Universitetin” rezulton se vetëm **3 nga 18 të dhëna mbi kontratat, buxhetin dhe zotimet e paktit janë bërë publike** duke munguar transparencë për pjesën më të madhe të veprimtarisë. Retorika elektorale ka dominuar punën për kërkesat reale të studentëve.

3. Buxheti i shtetit 2019 u ndryshua, duke akorduar 300 milionë lek për konviktet dhe u nënshkrua marrëveshja e grantit 18.8 milion euro me Bankën Gjermane për Zhvillim për rikonstruksionin e konvikteve në kryeqytet. “Pakti për Universitetin” nuk parashikoi **asnjë investim për konviktet në rrethe**.

4. Urdhëri i MASR për krijimin e strukturës përgjegjëse për transparencën në arsimin e lartë nuk doli në afat dhe **Portali i transparencës dhe ankesave u publikua në datën 25 Mars 2019**

5. Për emërimin dhe **zgjedhjen e anëtarëve të rinj** të Bordeve të Administrimit nga MASR nuk pati transparencë publike, **nuk pati një rregullore** specifike për zgjedhjet, **nuk u publikuan CV e kandidatëve, nuk u publikua numri i votave të kandidatëve të zgjedhur nga studentët** duke mos garantuar pjesëmarrjen e plotë të tyre në këtë proces.

6. Sipas Paktit për Universitetin **brenda muajit Shkurt duhet të ishin miratuar dy akte nënligjore VKM** dhe Udhëzim i Ministrit të Arsimit për jetësimin e projektit të **Kartës së Studentit**, akte të cilat nuk janë miratuar ende. Projekti për integrimin e Kartës së Studentit sipas marrëveshjes së QSHA me CNOUS **rrezikon të devijojë nga detyrimi ligjor i nenit 100** të ligjit 80/2015.
7. Sa i përket Sondazhit Kombëtar të Studentëve, **brenda muajit Shkurt** duhet të hartohet metodologjia dhe të ishin ngritur grupet e punës me pjesëmarrjen e studentëve në procesin e vlerësimit (SKS), **procese të cilat nuk kanë ndodhur ende.**
8. Në kuadër të “Paktit për Universitetin” u premtuan 1000 vende punë në administratën publike për studentët ekselentë nëpërmjet punësimit të tyre me **kontratë të përkohshme 1-vjeçare (një-vjeçare)**. VKM 766 parashikon se kjo politikë qeveritare është e **vlefshme vetëm për vitin 2019** dhe për studentët e punësuar nuk siguron qëndrueshmëri në shërbimin civil por vetëm eksperiencë pune.
9. Qeveria në **pikat plus (+) premtoi** krijimin e **Fondit të Solidaritetit** në dispozicion të arsimit të lartë. Megjithëse **kanë kaluar afatet e parashikuara** në “Paktin për Universitetin” ende **nuk është bërë publike asnjë e dhënë mbi fondin** e korporatave koncesionare në funksion të arsimit të lartë.

➤ **Kërkesa numër 1 e studentëve**

Kjo kërkesë është reflektuar pjesërisht në “Paktin për Universitetin” pasi qeveria nuk ndryshoi buxhetin për arsimin në raport me GDP, nuk përgjysmoi të gjitha tarifatat duke aplikuar vlerësimin e përshkallëzimit meritokratik të studentëve dhe ndërhyrja në konvikte ka nisur vetëm për rezidencat që ndodhen në kryeqytet dhe jo në rrethe.

Kërkesa e parë e studentëve e monitoruar në 3 pjesë:

Pjesa e parë

- **Kërkesa: Rritje e buxhetit të arsimit në masën 5% e GDP** me qëllim mundësimin e përgjysmimit të tarifës së studimit për çdo nivel studimi, përmirësimin e mësimdhënies dhe infrastrukturës.
- **Statusi i kërkesës: E Refuzuar**

Kryeministri i vendit e ka refuzuar si të pa mundshme plotësimin e kësaj kërkesë duke mos e bërë pjesë të premtimeve të tij në “Paktin për Universitetin”.

Buxheti për arsimin nuk u rrit në masën 5% të GDP, por mbeti i pandryshuar sipas miratimit të tij në Dhjetor 2018, me përjashtim të ndryshimit të miratuar financimit me 300.000 milion lekë të reja për rikonstruksionin e konvikteve nëpërmjet aktit normativ Nr. 2, datë 19.12.2018.

Fondet për “Sektorin e Arsimit” të parashikuara për vitin 2019, si pjesë e buxhetit për arsimin, në total arrijnë në vlerën e 57.8 miliardë lekë. Krahasuar me Produktin e Brendshëm Bruto, fondet për sektorin e arsimit parashikohet të arrijnë në 3.3% e PBB-së, por të ardhurat që alokohen për arsimin e lartë referuar edhe vitit 2018 shkojnë vetëm në 0.4 % të PBB-së.

Akordimi i grantit për reduktimin e pjesëshëm të tarifave të studentëve dhe dhënien e bursave në drejtim të IAL-ve është një veprim i paparashikuar në ligjin 80/2015 dhe nëse reduktimi do të vijojë në të njëjtën formë edhe vitin e ardhshëm do të duhet të shoqërohet me një proces të ndryshimit ligjor në kapitullin që i përket financimit të IAL-ve publike.

Pjesa e dytë

- **Kërkesa:** Rritje e buxhetit të arsimit në masën 5% e GDP me qëllim mundësimin e përgjysimit të tarifës së studimit për çdo nivel studimi, përmirësimin e mësimdhënies dhe infrastrukturës.
- **Statusi i kërkesës: Pjesërisht e Realizuar**

▪ Tarifat dhe Bursat

Nëpërmjet tri Vendimeve të Këshillit të Ministrave nr. 779, 780 dhe 784 datë 26.12.2018 qeveria realizoi një pjesë të kërkesës së parë të studentëve duke hequr tarifën e studimit për studentët me mesatare mbi 9, duke ofruar bursa për ta dhe duke përgjysmuar tarifën për studentët e tjerë të bachelor, vetëm për vitin 2018 – 2019. Po ashtu nëpërmejt këtyre VKM-ve qeveria reduktoi në masën 50% edhe tarifën e studentëve të ciklit master me mesatare mbi 9. Përgjysmimi i tarifave u arrit vetëm për kategori preferenciale sipas një skeme të ofruar nga qeveria, asaj të përshkallëzimit të tarifave bazuar në meritë, jo për të gjithë siç u kërkuar nga studentët. Efekti financiar nga buxheti i shtetit në total për reduktimin e tarifave dhe bursave në nivelin bachelor për vitin akademik 2018 – 2019 ishte 2.1 Miliardë lek ose i ndarë sipas kateogrive në tabelë:

Niveli i studimit	Masa e përfitimit	Kategoria e studentit përfitues	Numri i përfituesve	Efekti financiar në buxhetin e shtetit
Bachelor	Përgjysim 100% nga tarifa	Studentët me notë mesatare 9 deri 10	6,235 studentë	201.9 milionë lekë
Bachelor	Përgjysim 50% nga tarifa	Studentët me notë mesatare nga 5 deri 9	70.000 studentë	1 miliardë lekë
Bachelor	Bursë 10.000 lekë/muaj	Studentët me mesatare nga 9 deri në 10 dhe studentëve të familjeve përfitues të Ndhmës Ekonomike	8703 studentë	460 milionë lekë
Master	Reduktimi me 50% i tarifës së studimit	Studentët me notë mesatare 9 deri në 10	3311 studentë	150 milionë lekë
Master/bachelor	Përgjysim i tarfiës së konvikteve të pa restauruara	Të gjithë studentët e regjistruar në konvikte	8000 studentë	200 milion lekë
Totali				2.1 Miliard lekë

**Efekti financiar në buxhetin e shtetit për përfituesit e kategorisë "studentë me notë mesatare nga 5 deri në 9" të nivelit të studimeve bachelor është vetëm për vitin 2019, pasi për vitin 2020 do të reduktohet për studentët me mesatare mbi 6.*

Pjesa e tretë

Kërkesa: Rritje e buxhetit të arsimit në masën 5% e GDP me qëllim mundësimin e përgjysmimit të tarifës së studimit për çdo nivel studimi, **përmirësimin e mësimdhënies dhe infrastrukturës.**

Statusi i kërkesës: **Pjesërisht e Realizuar**

▪ Konviktet

Gjendja e infrastrukturës në konvikte është tejet e amortizuar pothuajse në Tiranë dhe në të gjitha ndërtesat në rrethe. Ndërtesat kanë nevojë urgjente për rehabilitim, pajisje me mobilie, shtretër, bazë materiale, dyshekë e çarçafë të rinj etj. Sipas raportit të Qëndresës Qytetare në muajin Shkurt 2018, 89 % e studentëve pohonin se tualetet e tyre ishin jashtë standarteve normale, ku kryesisht mungonin dyert, uji i rrjedhshëm dhe pajisjet e higjenes.²

Aktualisht, funksionojnë 8 shoqëri për akomodimin e studentëve, 3 prej të cilave janë në Tiranë dhe 5 të tjera në Vlorë, Shkodër, Elbasan, Gjirokastrë dhe Korçë.

Fondi që MASR ka në dispozicion, për të mbuluar shpenzimet operative për këto shoqëri, është 350 milionë lekë në vit, ndërsa pjesa tjetër mbulohet nga të ardhurat e vetë ndërmarrjeve të cilat sigurohen nga tarifat e akomodimit të studentëve.

Qeveria shqiptare nën presionin e protestës së studentëve u detyrua të nënshkruajë një marrëveshje granti me Bankën Gjermane për Zhvillim (KfW) për rikonstruksionin e konvikteve të studentëve në Tiranë sipas parimit të efikasitetit të energjisë në vlerën 18.8 milion euro.

Gjithashtu, përsëri në kuadër të Paktit për Universitetin qeveria u detyrua të ndryshojë buxhetin e shtetit për vitin 2019 nëpërmjet aktit normativ Nr. 2, datë 19.12.2018 duke alokuar edhe 300 milionë lekë të reja plus për rikonstruksionin e konvikteve.

Asnjë investim i parashikuar në konviktet e qarqeve të tjera (Elbasan, Shkodër, Korçë, Vlorë, Gjirokastrë)

²<http://qendresaqytetare.al/wp-content/uploads/2018/02/Analiza-e-pyetesorit-mbi-kushtet-Higjiene-Sanitare-ne-Qytetin-Studenti.pdf>

▪ **Infrastruktura dhe investimet në universitete nga qeveria:**

Në kuadër të Paktit për Universitetin në një takim në UBT, kryeministri bëri publik një investim 1 milion euro për një fermë didaktike me një sipërfaqe prej 135 hektarë në kuadër të marrëveshjes mes Ministrisë së Bujqësisë dhe Universitetit Bujqësor të Tiranës më 15 Mars 2019. Ky akt qeveritar ende nuk është bërë transparent për publikun.

➤ **Kërkesa numër 2 e studentëve**

- **Kërkesa:** *Transparencë me buxhetin nga MASR dhe IAL-të, publikim i të gjitha shpenzimeve online.*
- *Statusi i kërkesës: **E realizuar pjesërisht***

Nisur nga kjo kërkesë e studentëve por edhe nga gjetjet e monitorimit të Qëndresës gjatë vitit akademik 2017 – 2018 ku paratë e studentëve shkuan për shpenzime luksi për rektorët, makina dhe kontrata të fryra të ruajtjes së godinave dhe jo për shkencë dhe shërbime ndaj studentëve, qeveria e adresoi këtë kërkesë në **“Paktin për Universitetin”** duke premtuar krijimin e një strukture në MASR, përgjegjëse për kontrollin e transparencës në arsimin e lartë dhe portalit **U-transparenca** me të dhëna të detajuara mbi shpenzimet e universiteteve dhe mundësi ankimi nga studentët.

1. Sipas Paktit për Universitetin brenda muajit shkurt 2019 duhet të kishte dalë Urdhri i Ministres së Arsimit Sportit dhe Rinisë për krijimin e strukturës përgjegjëse për transparencën në arsimin e lartë, fakt që nuk ka ndodhur ende.
2. Referuar VKM 781/2018 në datën 25 mars u krijua portal u-transparenca.al
3. Brenda muajit Mars 2019 do të rishihej procedura e rekrutimit në universitetet publike, fakt për të cilin nuk ka dalë asnjë akt ligjor nga MASR apo universitetet.

➤ **Kërkesa numër 3 e studenteve**

- **Kërkesa:** Rritje e peshës së votës të studentëve nga 10% në 50% në zgjedhjet për strukturat akademike.
- **Statusi i kërkesës:** **E refuzuar**

Në dokumentin e Paktit për Universitetin qeveria ka argumentuar refuzimin e kësaj kërkesë duke parashtruar shembujt e vendeve të tjera të Evropës dhe Rajonit të cilat nuk e kanë peshën e studentëve në zgjedhjet për strukturat akademike më të lartë se 20 %. Por në këtë aspekt nuk është marrë parasysh tradita ligjore e ligjit për arsimin e lartë të vitit 2007, ku pesha e votës së studentëve ka qënë në masën 20%, ndryshim i cili mund të inkorporohej edhe në ligjin aktual 80/2015.

Në 30 Janar 2019 deputetë të Lëvizjes Socialiste për Integrim prezantuan një iniciativë ligjore në Komisionin Parlamentar të Edukimit dhe Mjeteve të Informimit Publik për të ndryshuar peshën e votës së studentëve nga 10% në 50%, nismë e cila i përgjigjej kërkesës së studentëve. Kjo iniciativë nuk u mirëprit nga mazhoranca dhe Pakti për Universitetin nuk parashikon asnjë ndryshim ligjor për rritjen e peshës së votës së studentëve në zgjedhjet e organeve akademike brenda universitetit. Si rrjedhim kjo kërkesë nuk u adresua në “Paktin për Universitetin”.

➤ **Kërkesa numër 4 e studenteve**

- **Kërkesa:** *Bordi i Administrimit të ketë numër të barabartë anëtarësh nga IAL dhe MASR dhe një përfaqësues në këtë bord të jetë nga studentët.*
- *Statusi i kërkesës: Refuzuar – premtim alternative*

Sipas Ligjit për Arsimin e lartë, Bordet e Administrimit përbëhen nga shtatë anëtarë, të punësuar me kohë të pjesshme. Anëtarët, përfaqësues të IAL-së, përzgjidhen nga Senati Akademik i IAL-së. Anëtarët përfaqësues të Ministrisë përgjegjëse për Arsimin dhe njësisë së qeverisjes vendore janë ekspertë të njohur nga fushat akademike, menaxheriale, ekonomike dhe juridike dhe emërohen përkatësisht nga ministri përgjegjës për Arsimin dhe kryetari i njësisë së qeverisjes vendore. Përbërja e Bordit të Administrimit përcaktohet në varësi të Planit Buxhetor Afatmesëm të Institucionit publik të Arsimit të Lartë. Nëse institucioni siguron vetë pesëdhjetë për qind (50%), ose më shumë të buxhetit afatmesëm, katër prej anëtarëve janë përfaqësues të IAL-së dhe tre janë përfaqësues të Ministrisë përgjegjëse për Arsimin. Në rastet kur institucioni siguron vetë më pak se pesëdhjetë për qind të buxhetit afatmesëm, tre prej anëtarëve janë përfaqësues të IAL-së dhe katër janë përfaqësues të Ministrisë përgjegjëse për Arsimin. Sot, nga gjithë IAL-të publike, vetëm Universiteti i Tiranës ka një shumicë nga përfaqësues të Universitetit.

Më 26.12.2018 u miratua Vendimi nr. 782 i Këshillit të Ministrave **“Për përcaktimin e kriterëve dhe të procedurave të përzgjedhjes së anëtarëve të Bordit të Administrimit, përfaqësues të Ministrisë përgjegjëse për Arsimin, në Institucionet publike të Arsimit të Lartë”**. Si rezultat i kësaj VKM-je:

- **Shkarkimi** i të gjithë anëtarëve të bordeve të emëruar nga MASR.
- **Emërimet** e reja do të bëhen më një *proces të hapur dhe me vëmendje publike*.
- **Njëri prej anëtarëve** që emërohet prej MASR, të vijë propozim nga studentët, por të jetë figurë publike në përputhje me ligjin.

Referuar këtij akti nënligjor në 9 Shkurt 2019 MASR shpalli konkursin për Anëtarët e Bordit, përfaqësues të Ministrisë dhe studentëve por për shkaqe ende të pa bëra publike ky proces u shty tri herë për ri-aplikim dhe zgjati rreth 1 muaj e gjysëm deri në plotësimin e plotë të vakancave në borde, respektivisht në datën 26 Mars 2019. Ajo që bie në sy nga publikimi i listës së anëtarëve të Bordeve të Administrimit të emëruar nga MASR është se vetëm në 3 nga 12 Universitete u emëruan përfaqësuesit e studentëve, ndërsa anëtarët e emëruar nga MASR nuk rezultojnë të jenë figura publike siç është parashikuar në VKM.

**ANËTARË PËR BORDET E ADMINISTRIMIT
NË INSTITUCIONET PUBLIKE TË ARSIMIT TË LARTË**

<p>UNIVERSITETI I KORÇËS PERFAQËSUES MASR</p> <p>ILIR MEHMETI MIKEL VLLAHU EGRA IBRAHIMI</p> <p>PERFAQËSUES I STUDENTËVE</p>	<p>UNIVERSITETI I SHKODRËS PERFAQËSUES MASR</p> <p>ODETA BARBULLUSHI DORINA KRIPA NAMIK KOPLIKU</p> <p>PERFAQËSUES I STUDENTËVE</p>	<p>UNIVERSITETI I ELBASANIT PERFAQËSUES MASR</p> <p>SHYQYRI HYSI FLORINDA GJERGJI SUELA SHPUZA</p> <p>PERFAQËSUES I STUDENTËVE</p>
<p>UNIVERSITETI I VLORËS PERFAQËSUES MASR</p> <p>ERVIS MOCKA RAIMONDA SINOIMERI ENRIK MEHMETI</p> <p>PERFAQËSUES I STUDENTËVE ANJEZA SHIKO</p>	<p>UNIVERSITETI I DURRËSIT PERFAQËSUES MASR</p> <p>HELENA PAPA ILIRJANA NANO OLTJON RRUMBULLAKU</p> <p>PERFAQËSUES I STUDENTËVE</p>	<p>UNIVERSITETI BUJQËSOR PERFAQËSUES MASR</p> <p>FRAN GJINI ARTA DOLLANI PJETËR GURALUMI</p> <p>PERFAQËSUES I STUDENTËVE MARIN MEMA</p>
<p>UNIVERSITETI I ARTEVE PERFAQËSUES MASR</p> <p>RISENA XHAJA LORENC VANGJELI AIDA MARTIRI</p> <p>PERFAQËSUES I STUDENTËVE BUJAR KAPEXHIU</p>	<p>UNIVERSITETI I SPORTEVE PERFAQËSUES MASR</p> <p>DONJETA HASKO REDIN JEGENI HYSEN DOMI</p> <p>PERFAQËSUES I STUDENTËVE</p>	<p>UNIVERSITETI POLITEKNIK PERFAQËSUES MASR</p> <p>ARBEN DHIMA IRIDA VEJSIU ALBA THOMA</p> <p>PERFAQËSUES I STUDENTËVE</p>

Informacion i publikuar nga MASR

Si rezultat i këtyre ndryshimeve mund të themi se:

1. Kryeministri shkarkoi anëtarët e Bordeve të Administrimit për ti zëvendësuar ata me figura publike
2. Kryeministri shkarkoi anëtarët e Bordeve të Administrimit **por administratorët vazhdojnë në detyrë.**
3. Studentët kërkuan që një prej anëtarëve të Bordit të Administrimit të jetë student, ndërsa **MASR ofroi që një prej tyre të votohet nga studentët.**
4. Për emërimin dhe zgjedhjen e anëtarëve të rinj të Bordeve të Administrimit nuk pati garë publike, nuk u publikuan CV e kandidatëve, nuk u publikua numri i votave nga studentët dhe pjesëmarrja e tyre në këtë proces.
5. Kjo procedurë nuk u shoqërua me një proces të rregullt ligjor, pasi nuk u ndryshua ligji 80/2015 që parashikon mënyrën e përzgjedhjes së Anëtarëve të Bordit dhe nuk u bë **transparente rregullorja specifike** për këto zgjedhje. Ekipi monitorues I Qëndresës përbërë edhe nga studentë kanë vërtetuar se njoftimi për zgjedhje nuk ka shkuar tek pjesa më e madhe e studentëve për shkak të mungesës së transparencës dhe informacionit.

➤ **Kërkesa numër 5 e studentëve**

- **Kërkesa:** Pajisja e të gjithë studentëve me Kartën e Studentit brenda vitit akademik 2018 – 2019
- **Statusi i kërkesës:** **Refuzuar – premtim alternativ – E perealizuar**

Sipas premtimit në “Paktin për Universitetin” Karta e Studentit do të jetë pjesë e projektit të Kartës Europiane të Studentit dhe do të lëshohet nga Qendra e Shërbimeve Arsimore.

MASR do të bëjë publike marrëveshjet e lidhura dhe listën e shërbimeve që përfitohen nga studentët me entet shtetërore, bashkitë dhe subjektet private duke përcaktuar shërbime me çmime të reduktuara për studentët në të gjithë vendin dhe për studentët e huaj në Shqipëri.

- a) Sipas Paktit për Universitetin **brenda muajit shkurt** duhet të ishin miratuar dy akte nënligjore VKM dhe Udhëzim i Ministrit të Arsimit për jetësimin e projektit të Kartës së Studentit. Megjithëse ka kaluar një muaj nga ky afat dhe ende nuk kemi publike këto akte.
- b) Marrëveshja mes CNOUS dhe Qendrës së Shërbimeve Arsimore synon realizimin e një karte studenti të paparashikuar në ligjin 80/2015, kartë e cila është krijuar nga disa OJF dhe një projekt i Komisionit Europian. Ky është një tjetër devijim ligjor nga ai i parashikuar në nenin 100 të ligjit 80/2015, devijim që rrezikon të servirë përsëri një kartë elektorale studenti sesa përmbushjen e një detyrimi ligjor.

➤ **Kërkesa numër 6 e studenteve**

- **Kërkesa:** Rishikimi i titujve akademikë dhe verifikimi i plagjiaturave të doktoraturave dhe teksteve mësimore.
- **Statusi i kërkesës: E përealizuar**

Më 26.12.2018 u miratua Vendimi nr.777 i Këshillit të Ministrave **“Për kontrollin antiplagjaturë të disertacioneve për fitimin e gradave shkencore”**. Kjo VKM ndër të tjera parashikon krijimin e arkivit digjital të doktoraturave në Republikën e Shqipërisë pranë MASR dhe pasi të kryhet kontrolli i të gjitha gradave shkencore të akumuluar në këtë arkiv nëpërmjet një programi soft, ministria përgjegjëse për arsimin do të dorëzojë raportet e kontrollit digjital anti-plagjaturë pranë IAL-ve respektive për të vlerësuar dhe marrë masat respektive për titujt me probleme me plagjiaturën.

Referuar afateve të “Paktit për Universitetin” duhet që brenda muajit Qershor 2019 të:

Kryhet kontrolli Anti-plagjaturë dhe rishikimi i titujve akademikë.

Krijohet Arkiv Digjital i doktoraturave në Republikën e Shqipërisë pranë MASR.

Të miratohet ligji i ri për Kodin e Sjelljes dhe integritetin në kërkimin shkencor.

Nga viti 2007 deri në vitin 2018, në regjistrin e MASR gjenden vetëm këto të dhëna në lidhje me gradat shkencore dhe titujt akademikë:

- 248 Docent
- 3,757 Grada Shkencore “Doktor” brenda vendit
- 546 Grada Shkencore “Doktor” jashtë vendit
- 1,038 Tituj Akademikë “Profesor i Asociuar”
- 2 Tituj Akademikë “Profesor i Asociuar” jashtë vendit
- 503 Tituj Akademikë “Profesor”

➤ **Kërkesa numër 7 e studentëve**

- **Kërkesa:** *Vlerësim i performancës në mësimdhënie dhe kërkimi shkencor, publikimet online dhe regjistrimi/filmimi i leksioneve.*
- *Statusi i kërkesës: **E përealizuar***

Protesta e studentëve dhe monitorimet e Qëndresës Qytetare gjatë vitit 2018 ekspozuan nivelin e lartë të perceptimit të korrupsionit në universitetet publike dhe problematika të tjera të stafit akademik si performance jociësore, kualifikimet fiktive, rekrutimet pa meritë të stafit akademik, kurrikula jo bashkëkohore dhe vlerësime fiktive të performancës nga vetë universitetet.

Pakti për Universitetin e adresoi këtë problematikë duke parashikuar aplikimin e instrumentit të kontrollit dhe vlerësimit studentor të performancës së mësimdhënies dhe kërkimit shkencor të personelit akademik përmes Sondazhit Kombëtar të Studentëve (SKS). Raportet e vlerësimit të përgatitura nga ASCAL do t'i paraqiten Ministrisë së Arsimit, Sportit dhe Rinisë, krahas Institucionit të Arsimit të Lartë që i është nënshtruar procesit të vlerësimit, si dhe duhet të jenë pjesë e **dosjes personale** të çdo anëtarit të personelit akademik.

1. Referuar Pakti për Universitetin, **brenda muajit Shkurt 2019** duhet të ishin ngritur grupet e punës me pjesëmarrjen edhe të studentëve në procesin e vlerësimit (SKS), **fakt që nuk ka ndodhur ende ose nuk është bërë publik.**
2. Hartimi i metodologjisë dhe pyetësorit të SKS duhet të kishte ndodhur **brenda muajit Mars 2019**, por përsëri nuk kemi asnjë publikim apo akt të nxjerrë brenda muajit Mars 2019.
3. Realizimi i Sondazhit Kombëtar të Studentëve dhe krijimi i dosjeve personale të pedagogëve – Qershor 2019
4. Hartimi i Kodit të Cilësisë në Arsim duke përfshirë shqetësimet e studentëve – Qershor 2019

➤ **Kërkesa numër 8 e Studentëve**

- **Kërkesa:** *Ndërtimi i bibliotekave me standarte Evropiane dhe me libër universitar online falas për studentët në gjuhën shqipe.*
- **Statusi i kërkesës:** **E përealizuar**

Për shkak të kostos së lartë të çmimeve të librave dhe mungesës së aksesit të studentëve në botime shkencore për realizimin e detyrave të kursit dhe kërkimit shkencor brenda IAL-ve, ndërtimi i një biblioteke online me standarte Evropiane ishte një ndër kërkesat e studentëve.

- a) Sipas Paktit për Universitetin, kjo kërkesë është adresuar nëpërmjet premtimit për ngritjen e bibliotekës digjitale për studentët brenda **muajit Mars 2019**. Aktualisht qeveria **ka deklaruar se ka nënshkruar** një kontratë për të blerë të drejtën e aksesit në një bibliotekë elektronike për një periudhë 3-vjeçare por ende kjo bibliotekë nuk është e aksesueshme nga studentët, si dhe procedurat e tenderimit, blerjes dhe kontratës janë në mungesë të plotë transparence.
- b) Ndërsa ngritja e grupit të punës për përzgjedhjen e literaturës së huaj që do të përkthehet me Urdhër të Kryeministrit do të realizohet deri në Qershor 2019.

➤ **Premtimet Plus**

Duke tentuar të kthejë vëmendjen nga arsimi i lartë dhe kënaqur studentët me politikën e saj në këtë drejtim, përveç përgjigjes ndaj 8 pikave, qeveria ndërmori edhe një sërë masash që lidheshin me punësimin e studentëve dhe investime të tjera në arsimin e lartë publik.

1. Portali www.punetembare.al

- a. Në kuadër të paktit për Universitetin u premtuan 1000 vende punë në administratën publike për studentët nëpërmjet një procedure “sui generis” duke plotësuar të gjitha pozicionet vakante të kategorisë

ekzekutive me studentë ekselentë. Kjo mundësi u krijua nëpërmjet VKM nr. 766, datë 26.12.2018 e cila parashikon që për vitin 2019, pozicionet vakante të kategorisë ekzekutive (specialist dhe të barasvlefshme), në institucionet e administratës shtetërore, pjesë të shërbimit civil, të plotësohen me prioritet nga studentët e ekselencës të diplomuar duke filluar nga viti 2017 e në vijim, nëpërmjet punësimit të tyre me kontratë të përkohshme 1-vjeçare (njëvjeçare).

- b. Megjithëse sipas Pakatit për Universitetin afati zbatimit të këtij premtimi ishte muaji Maj 2019, nëpërmjet portalit “Punë të Mbarë” janë punësuar vetëm 373 studentë ekselentë deri në muajin Mars 2019.
- c. VKM 766 parashikon se kjo politikë qeveritare është e vlefshme vetëm për vitin 2019 dhe për studentët e punësuar nuk siguron qëndrueshmërinë shërbimit civil por vetëm eksperiencë pune.

2. Kampusi Universitar Tiranë

Nëpërmjet Urdhrit të Kryeministrit nr. 184, 26/12/2018 u ngrit grupi i punës për përgatitjen e ngritjes dhe funksionimit të Kampusit Universitar të Tiranës. Ky grup do t'i paraqesë MASR dhe Kryeministrit raportin përfundimtar të studimit dhe plan-veprimin e ndërtimit të kampusit brenda datës 31 Mars 2019. Megjithëse jemi në fund të muajit Mars, ende nuk është bërë transparent raporti, plan-veprimi dhe grupi i punës.

3. Fondi i Solidaritetit

Qeveria ka parashikuar që brenda muajit maj 2019 të krijojë Fondin e Solidaritetit për arsimin e lartë, ku 20 % e fondit të përgjegjësisë sociale të korporatave që gëzojnë kontrata koncesionare të shkojnë për financimin e Arsimit të Lartë. Deri në muajin Mars 2019 ende nuk ka asnjë shifër publike ose dokument publik që provon faktin e kalimit të kësaj shume në një investim për arsimin dhe studentët.

➤ **Transparenca, Afatet & Komunikimi Publik**

1. Premtimet dhe afatet e “Paktit për Universitetin”

Tabela me poshtë përmban në mënyrë të detajuar të gjitha premtimet e qeverisë në kuadër të Paktit për Universitetin, premtime të cilat përkojnë me 11 VKM-të dhe 4 Urdhërat e Kryeministrit. Statusi i premtimit i referohet procesit aktual ku ndodhet secili nga premtimet përfshirë edhe ato që duhet të realizohen deri në Qershor 2019.

	PREMTIM	I MBAJTUR	I PAMBAJTUR	I MBAJTUR JASHTË AFATIT	PËR TU REALIZUAR DERI NË QERSHOR 2019
1	Reduktim i tarifave të studentëve në nivelin bachelor dhe master				
2	Bursat për Ekselentët				
3	Investimet në konvikte në Tiranë				
4	Investimet në konvikte në rrethe				
5	Nxjerrja e urdhërit të Ministres së Arsimit Sportit dhe Rinisë për krijimin e strukturës përgjegjëse për transparencën në arsimin e lartë (Shkurt 2019)				
6	Krijimi dhe përditësimi i Portalit të Transparencës dhe ankesave (Mars 2019)				
7	Rishikimi i procedurës së rekrutimit në universitete				
8	Shkarkim i anëtarëve të Bordeve të Administrimit				
9	Përzgjedhja e një anëtari bordi nga studentët				
10	Miratimi i akteve nënligjore për Kartën e Studentit (shkurt 2019)				
11	Kontroll Anti – plagjiaturë dhe rishikim i titujve akademikë				
12	Krijimi i Arkivit Dixhital të doktoraturave në Republikën e Shqipërisë pranë MASR				
13	Ligj i ri për Kodin e Sjelljes dhe integritetin në kërkimin shkencor				

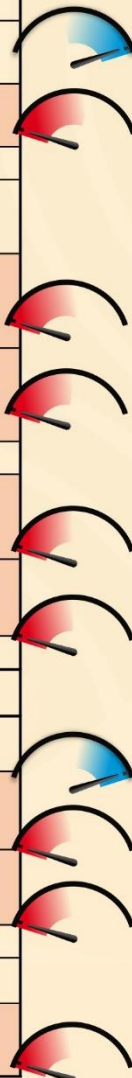
	PREMTIM	I MBAJTUR	I PAMBAJTUR	I MBAJTUR JASHTË AFATIT	PËR T'U REALIZUAR DERI NË QERSHOR 2019
13	Ligj i ri për Kodin e Sjelljes dhe integritetin në kërkimin shkencor				
14	Ngritja e grupit të punës për realizimin e Sondazhit Kombëtar të Studentëve (Shkurt 2019)				
15	Metodologjia për realizimin e pyetësorit të studentëve (Mars 2019)				
16	Realizimi i Sondazhit Kombëtar të Studentëve dhe krijimi i dosjeve personale të pedagogëve				
17	Hartimi i Kodit të Cilësisë në Arsimit duke përfshirë shqetësimet e studentëve				
18	Ngritje e grupit të punës për përzgjedhjen e literaturës së huaj që do të përkthehet me urdhër të kryeministrit				
19	Ndërtimi i bibliotekave me standarte Europiane dhe me libër universitar online falas				
20	Punësimi i përkohshëm i 1000 ekselentëve në administratën publike deri në muajin maj 2019				
21	Krijimi i fondit të solidaritetit në dispozicion të arsimit të lartë				
22	Projekti për Kampusin Universitar të Tiranës (Mars 2019)				

2. Pakti për Universitetin – Transparenca e zbatimit

Nëpërmjet tabelës së mëposhtme kemi ilustruar nivelin e transparencës në mënyrë të detajuar për secilin angazhim të qeverisë në kuadër të paktit për universitetin. Me termin **njoftim zyrtar** referohemi çdo akti të publikuar në fletoren zyrtare, programin e transparencës së minsitrisë apo kryeministrit dhe kende njoftimi ne institucione. Me termin **komunikim publik** nënkuptojmë daljet publike dhe deklaratat e zyrtarëve të qeverisë për secilën nga pikat e paktit si edhe publikimet e tyre në faqet zyrtare të qeverisë apo mediat e shkruara dhe vizive. Kolona e fundit i referohet **kërkesave për informacion** që Qëndresa Qytetare i ka drejtuar MASR për afatet dhe informacionet mbi Paktin për Universitetin.

	PËRSHKRIMI	NJOFTIM ZYRTAR	KOMUNIKIM PUBLIK	PËRGJIGJE E KËRKESËS PËR INFO. (DËRGUAR NGA Q. QYTETARE)	
A	TRANSPARENCA E SHPENZIMEVE				
1	Krijimi i portalit të transparencës	PO	PO		
2	Krijimi i strukturës përgjegjëse për transparencën në MASR	JO	JO	JO	
B	BORDET E ADMINISTRIMIT				
1	Rregullore e përzgjedhjes së Anëtarëve të Bordit nga studentët	JO	JO	JO	
2	Publikim u numrit të votave për secilin kandidat	JO	JO	JO	
3	Publikim i emrave të përzgjedhur nga studentët dhe të emëruar nga qeveria	PO	PO		
4	Publikim i profileve dhe cv të anëtarëve të rinj të bordeve të administrimit	JO	JO	JO	
C	KARTA E STUDENTIT				
1	Publikim i marrëveshjes mes CNOU dhe QSHA	JO	JO	JO	
2	Nxjerrje e akteve nënligjore për kartën e studentit	JO	JO	JO	

	PËRSHKRIMI	NJOFTIM ZYRTAR	KOMUNIKIM PUBLIK	PËRGJIGJE E KËRKESËS PËR INFO. (DËRGUAR NGA Q. QYTETARE)
D	INVESTIMET NË KONVIKTE			
1	Shuma e akorduar nga buxheti i shtetit dhe KFV	PO	PO	
2	Raporti dhe plan - veprimi për ndërtimin e Kampusit Universitar të Tiranës	JO	JO	JO
E	PERFORMANCA E PEDAGOGËVE DHE SONDAZHI KOMBËTAR STUDENTOR			
1	Ngritja e grupeve të punës me pjesëmarrjen edhe të studentëve në procesin e vlerësimit (SKS)	JO	JO	JO
2	Hartimi i metodologjisë dhe pyetësorit të SKS	JO	JO	JO
F	BIBLOTEKA UNIVERSITARE ONLINE			
1	Buxheti total në dispozicion të bibliotekës dixhitale	JO	JO	JO
2	Grupi i punës për përzgjedhjen e literaturës së huaj	JO	JO	JO
G	PIKAT +			
1	Punësimi i ekselentëve	PO	PO	
2	Fondi i solidaritetit	JO	JO	JO
3	Investimet në universitete	JO	JO	JO
H	VETINGU AKADEMIK			
1	Krijimi i arkivit dixhital të disertacioneve	JO	JO	JO

3. Komunikimi Publik

Koha televizive e transmetuar në komunikim publik dhe trasmetim live në mediat kombëtare dhe rrjete sociale "Pakti për Universitetin" nga Kryeministri & Qeveria në 3 muaj (19 Dhjetor 2018 - 19 Mars 2019)

Pershkrimi	Minuta	Dalje/takime publike
Prezantim dhe diskutim me studentë për Paktin mbi Universitetin	719	12
Pikat + dhe punësimi i ekselentëve	256	9
Investimi në konvikte	74	4
Total	1049	25

Vizitat e kryeminsitrit në Universitete dhe Konvikte	Vizita
Universitete	9
Konvikte	3
Total	12

Pakti për Universitetin dhe deputetët e pozitës	Numri i deputetëve	Koha parlamentare në minuta
Diskutime mbi "Paktin për Universitetin në seanca plenare	18	157